

HÖGSKOLAN FÖR LÄRANDE
OCH KOMMUNIKATION
HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

Kursplanen fastställd av utbildningsledare 2009-01-09
Gäller vt-09

Kurskod : LMTA19
Ämnesnivå: A
Utb.omr.: NA75%, LU 25%
Ämneskod: MAA

Matematik med didaktisk inriktning, för lärare med inriktning mot tidigare år, 1-30 högskolepoäng

Mathematics for teachers, with focus on teaching mathematics in primary school, 1-30 higher education credits

Grundnivå, A

Allmänt

Kursen är en specialisering och vänder sig till studenter som avser att bli lärare mot de tidiga skolåren, år 3-6. Syftet är att studenterna skall utveckla kompetens i ämnesteorin, ämnesdidaktik samt analys och bedömning av elevers kunskaper och kunskande i matematik. Kursen är uppdelad i fem delkurser. Delar av kursen kommer att samläsas med kursen Matematik med didaktisk inriktning, för lärare med inriktning mot senare år, 1-30 hp.

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenterna

- ha relevanta ämnesteoretiska kunskaper för att undervisa i ämnet matematik i grundskolans tidigare år
- ha utvecklat kunskaper i matematikdidaktik som en grund för den kommande yrkesrollen
- kunna planera, genomföra, analysera och värdera undervisning i matematik
- ha utvecklat förmåga att bedöma och dokumentera elevers lärande i matematik
- ha erhållit kunskaper om hur matematik vuxit som kunskapsområde och hur detta skett i samklang med samhällets utveckling
- ha erhållit kunskaper om matematikens användningsområde i samhället
- ha utvecklat kunskaper om elevers olika förutsättningar

Innehåll

Aritmetik och talteori, 7,5 högskolepoäng

Arithmetics and Number Theory, 7,5 higher education credits

Innehåll

Läraryrket enligt aktuella styrdokument

Innehåll och resultat från nationella och internationella studier av elevers kunskaper i matematik

Talsystemets uppbyggnad

Skriftliga räknemetoder

Matematik i ett interkulturellt perspektiv

Bråkräkning med didaktisk inriktning

Tal i olika uttrycksformer

Likheter och olikheter

Miniräknaren som pedagogiskt redskap

Analys och bedömning av elevers kunskaper

Kunskapssyn i aktuella styrdokument och hur olika utvärderingsinstrument kan användas. Olika aspekter behandlas på hur elevers kunnande i aritmetik kan analyseras och bedömas

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenterna

- kunna använda olika formella och informella metoder vid beräkningar
- ha kunskap om betydelsen av hur tals samband och relationer ligger till grund för förståelsen av den matematiska strukturen
- ha relevanta kunskaper och förmåga att kunna analysera och bedöma elevers aritmetiska kunskaper

Examination

Skriftlig såväl som muntlig examination, enskilt och i grupp, tillämpas. Didaktiska kunskaper såväl som ämnesteoritiska kunskaper kommer att examineras. Som betyg används något av uttrycken Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd.

Algebra, 4,5 högskolepoäng

Algebra, 4,5 higher education credits

Innehåll

Matematikens språk inklusive matematikens symboler

Elevers matematiska tänkande och hur deras begreppsutveckling kan stödjas

Från tidig taluppfattning till funktioner

Pre-algebraiska arbetssätt för att stödja elevers matematikutveckling

Hantering av algebraiska uttryck

Ekvationer

Talföljder och mönster

Funktioner

Kunskapssyn i aktuella styrdokument och hur olika utvärderingsinstrument kan användas vid bedömning av elevers kunskaper i algebra

Lärandemål

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- ha utvecklat sin förmåga att hantera och förstå algebraiska begrepp och samband
- ha utvecklat sin förmåga att välja stoff, bearbeta detta och vara beredd att variera sina förklaringsmodeller efter elevernas behov
- ha kunskap om betydelsen av hur talföljder och mönster kan användas för att utveckla elevers kunnande i matematik
- ha relevanta kunskaper och förmåga att kunna analysera och bedöma elevers algebraiska kunskaper

Examination

Skriftlig såväl som muntlig examination, enskilt och i grupp, tillämpas. Didaktiska kunskaper såväl som ämnesteoretiska kunskaper kommer att examineras. Som betyg används något av uttrycken Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd.

Geometri, 6 högskolepoäng

Geometry, 6 higher education credits

Innehåll

Geometriska grundbegrepp

Geometris utveckling och betydelse för samhället

Från barns uppfattning om föremåls former till Euklides geometri

Geometris och mönsters betydelse för barns rumsuppfattning

Geometris betydelse för elevers förmåga att föra logiska resonemang

Problemlösning i klassisk geometri

Sambandet mellan matematik och olika konstarter

Analys och dokumentation av elevers kunskaper utifrån aktuella styrdokument och hur olika utvärderingsinstrument kan användas vid bedömning av elevers kunskaper i geometri

Lärandemål

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- kunna förklara för elever hur kunskaper i geometri kommer till användning i olika konstarter
- kunna använda relevanta geometriska begrepp inom yrkesrollen
- kunna utföra geometriska mätningar, beräkningar och konstruktioner
- kunna skapa lärandesituationer för att utveckla elevers kunnande i geometri
- ha relevanta kunskaper och förmåga att kunna analysera och bedöma elevers kunskaper i geometri

Examination

Skriftlig såväl som muntlig examination, enskilt och i grupp, tillämpas. Didaktiska kunskaper såväl som ämnesteoretiska kunskaper kommer att examineras. Som betyg används något av uttrycken Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd.

Verksamhetsförlagd utbildning (VFU), 7,5 högskolepoäng

School Located Studies, 7,5 higher education credits

Innehåll

Delkursen är förlagd till anvisad VFU-plats där studenten följer och aktivt deltar i verksamheten utifrån kursens innehåll och målbeskrivning.

Lärandemål

Efter avslutad kurs förväntas studenterna

- ha gjort fler erfarenheter än i tidigare VFU av att leda den pedagogiska verksamheten i syfte att alla barn och elever skall utvecklas och lära
- ha gjort iakttagelser av och reflekterat över hur skolans värdegrund kan förstås och tillämpas
- ha utvecklat sin förståelse av innebörden i att inta ett professionellt förhållningssätt som utgår från kunskap om barns varierande behov och skolans demokratiska uppdrag

- ha observerat exempel på och reflekterat över hur samverkan med barn, elever, föräldrar och kolleger kan fungera
 - ha förmåga att göra reflektioner över verksamheten, sina erfarenheter och sin egen utveckling utifrån insikter från den högskoleförlagda delen av kursen och skolans styrinstrument
 - kunna observera och reflektera över inslag i verksamheten som anknyter till innehållet i den HLK kurs varav VFU-kursen utgör en del.
- Eventuella preciseringar av dessa mål görs i ett sidodokument i anslutning till en särskild VFU-uppgift.

Examination

Studenterna erhåller betyg efter genomförd VFU. Underlag för betyg är skriftlig bedömning av VFU-lärare på VFU-platsen, besök och samtal med utsedd lärare från högskolan, samt eventuella VFU-uppgifter.

VFU:n är obligatorisk vilket innebär att frånvaro tas igen efter individuell prövning, efter samråd med berörda handledare och arbetslag. Frånvaro rapporteras i det underlag för bedömning som handledare ansvarar för och som lämnas till ansvarig lärare från högskolan. Kursansvarig är examinator och ansvarig för betygsättningen. Som betyg används något av uttrycken Godkänd eller Underkänd.

Sannolikhetslära och statistik, 4,5 högskolepoäng

Probability and Statistics, 4,5 higher education credits

Innehåll

Didaktiska perspektiv i sannolikhetslära och statistik

Slumpvariabel och sannolikhet

Utfall och händelse

Den klassiska sannolikhetsdefinitionen

Väntevärde

Oberoende händelser

Oförenliga händelser

Kombinationer och permutationer

Några vanliga sannolikhetsfördelningar

Konstruktion av diagram

Hur diagram kan missbrukas

Analys och bedömning av elevers kunskaper i statistik och sannolikhetslära utifrån aktuella styrdokument. Olika aspekter behandlas på hur elevers kunnande i statistik och sannolikhetslära kan analyseras och bedömas.

Lärandemål

Efter avslutad delkurs förväntas studenterna

- kunna förstå och använda grundbegreppen inom ämnesområdet för att kunna lösa problem som beror av slumpen
- kunna skriva matematisk text och använda sannolikhetslärans symboler
- kunna upprätta diagram
- ha en orientering om sannolikhetslärans och statistikens historisk utveckling och tillämpningsområden i samhället
- ha relevanta kunskaper och förmåga att kunna analysera och bedöma elevers kunskaper i statistik och sannolikhetslära

Examination

Skriftlig såväl som muntlig examination, enskilt och i grupp, tillämpas. Didaktiska kunskaper såväl som ämnesteoretiska kunskaper kommer att examineras. Som betyg används något av uttrycken Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd.

Förkunskapskrav

Matematik B med lägst betyget Godkänd samt godkända kurser i Lärande 1, 30 hp, eller motsvarande. När kursen läses i direkt anslutning till Lärande 1 gäller att kurserna skall vara genomförda.

Kursuppläggning/lärandets former

Undervisningen består av föreläsningar, räkneövningar, seminarier, laborationer, fältstudier och verksamhetsförlagd utbildning. Obligatoriska moment i undervisningen är laborationer, seminarier, verksamhetsförlagda uppgifter och verksamhetsförlagd utbildning.

Examination och betyg

Hur examinationen går till redovisas i respektive delkurs. En tregradig betygsskala används, Väl Godkänd, Godkänd och Underkänd, förutom i VFU. I samtliga delkurser skall studenten delta i de obligatoriska momenten för att bli Väl Godkänd eller Godkänd.

För att erhålla betyget Godkänd som sammanfattningsbetyg på hela kursen skall studenten vara godkänd i alla fem delkurserna och ha deltagit i de obligatoriska momenten. För att erhålla betyget Väl Godkänd skall studenten dessutom erhålla betyget Väl Godkänd på minst tre av delkurserna där ett sådant betyg är möjligt.

Kursvärdering

Enligt anvisningarna i utbildningsplanen.

Kurslitteratur

Se särskild bilaga.

Matematik med didaktisk inriktning, för lärare med inriktning mot tidigare år, 1-30 högskolepoäng

Antal sidor

Albertsson, Johansson, Oscarsson & Tengstrand (2003). <i>Basfärdigheter i algebra</i> . Lund: Studentlitteratur	200
Billstein, Rick, Liebeskind, Shlomo & Lott, Johnny W (2006). <i>A problem solving approach to mathematics for elementary school teachers</i> . New York: Pearson Addison-Wesley	250
Boesen, Jesper, Emanuelsson, Göran, Wallby, Anders & Wallby, Karin (red.) (2006). <i>Lära och undervisa i matematik – internationellt perspektiv</i> . Göteborgs universitet: NCM	290
Emanuelsson, G., Johansson, B., Ryding, R. (1992) <i>Geometri och statistik</i> . Lund: Studentlitteratur	110
NCM (2008). <i>Förstå och använda tal – en handbok</i>	200
Nämnaren Tema (1997). <i>Algebra för alla</i> . Göteborgs universitet: NCM	164
Nämnaren Tema (1996). <i>Matematik – ett kommunikationsämne</i> . Göteborgs universitet: NCM	210
Rockström, Birgitta (2000). <i>Skriftlig huvudräkning</i> . Stockholm, Bonniers Skolverket. Nationella prov för år 5 och 9. (finns på HLK)	60
Skolverket (2004). Analysschema för de tidiga och senare skolåren. (finns på HLK)	100
Skolverket (2004). Diagnosmaterial. (finns på HLK)	100
Skolverket. Att visa vad man kan. En samling artiklar om ämnesprovet i år 5. Skolverket. Kursplaner och betygskriterier	215